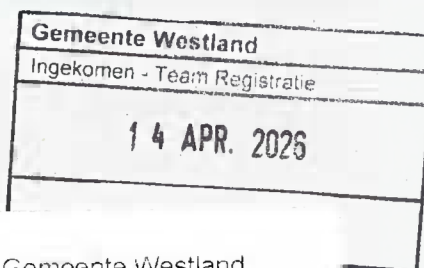

provincie
Zuid-Holland

Het college van burgemeester en wethouders van de
gemeente Westland
Postbus 150
2670 AD Naaldwijk

Gedeputeerde Staten

Contact

Domein Bestuur & Omgeving

Provinciehuis

Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum

Zie verzenddatum linksonder

Ons kenmerk

PZH-2026-889291980
DOS-2026-0000382

Uw kenmerk

Bijlagen

Onderwerp

Stand van zaken Generiek Interbestuurlijk toezicht gemeenten 2026

Geacht college,

Met deze brief informeren wij u over de stand van zaken van het generiek interbestuurlijk toezicht (IBT) voor uw gemeente. Zoals ieder jaar doen wij dit via een voortgangsbrief, naast het reguliere ambtelijke contact dat gedurende het jaar plaatsvindt. Mocht deze brief aanleiding geven tot vragen of heeft u behoefte aan een nadere toelichting over het IBT of het contact tussen provincie en gemeenten, dan horen wij dat graag. Voor al uw vragen kunt u contact opnemen via ibt@pzh.nl.

In deze brief geven wij eerst een toelichting over het generiek IBT. Vervolgens bespreken wij de belangrijkste aandachtspunten per toezichtgebied en tot slot staan wij stil bij een actuele ontwikkeling op het gebied van IBT.

Generiek IBT

In 2021 hebben wij met uw gemeente de bestuursovereenkomst generiek interbestuurlijk toezicht tussen gemeenten en provincie bij het toezicht op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken. De uitvoering van het IBT binnen de provincie Zuid-Holland is vastgelegd in het Uitvoeringsprogramma generiek interbestuurlijk toezicht 2024.

Het generiek IBT van de provincie richt zich op de volgende toezichtgebieden:

1. Huisvesting vergunninghouders
2. Archief- en informatiebeheer
3. Monumenten en archeologie
4. Omgevingsrecht
5. Ruimtelijke ordening.

Het generiek IBT en deze brief gaan niet over het financieel toezicht door de provincie; hierover ontvangt u van ons afzonderlijk bericht.

Beoordeling

Op basis van de informatie die uw gemeente aanlevert, beoordelen wij per toezichtgebied of de uitvoering van de wettelijke taken op orde is. Dit wordt op de IBT-ladder aangegeven met de kleuren

groen, geel, oranje, rood en zwart. De kleuren en de treden van de ladder laten zien of er tekortkomingen zijn in de uitvoering van taken. Een plaatsing op de ladder betekent niet per definitie dat sprake is van taakverwaarlozing, maar kan ook wijzen op tijdelijke achterstanden of het ontbreken van informatie.

De actuele stand van zaken van de toezichtgebieden van uw gemeente is te raadplegen in het IBT dashboard. Als uitgangspunt geldt de stand per 31 december van het voorgaande jaar, dat jaarlijks per 1 juli wordt geactualiseerd. Voor uw gemeente geeft dit per 31 december 2025 het volgende beeld:

Toezichtgebied	Trede IBT-ladder	IBT-oordeel
Huisvesting vergunninghouders	3 Bestuurlijk afspraken maken	rood
Informatie- en archiefbeheer	2a Informatie opvragen	geel
Monumentenzorg en archeologie	2a Informatie opvragen	geel
Omgevingsrecht	2a Informatie opvragen	geel
Ruimtelijke Ordening	0 Geen interventie	groen

Hieronder volgen de aandachtspunten voor uw gemeente per toezichtgebied:

1. Huisvesting vergunninghouders

Vier keer per jaar ontvangt u een toezichtbrief over de voortgang met betrekking tot de huisvesting van vergunninghouders. Voor specifieke aandachtspunten verwijzen wij naar deze brieven.

2. Archief- en informatiebeheer

Het antwoord op de vraag of het archief- en informatiebeheer van uw gemeente op orde is moet blijken uit de verantwoording van uw college aan de gemeenteraad en het daaraan ten grondslag liggende inspectieverslag van uw gemeentearchivaris. Het archiefverslag 2020-2021 is op 22 juni 2023 in het college van B&W besproken en daarna aan de raad en de provincie gezonden. Het verslag gaf aan dat het archief- en informatiedomein op dat moment op aspecten nog onvoldoende op orde was en de gemeente nog het nodige moest oppakken ter modernisering van het informatiebeheer en de verbetering van de kwaliteit van de informatiehuishouding. De uitvoering van een daartoe opgesteld verbeterplan zou hierin moeten voorzien. Over de periode 2022-2024 is door veranderingen binnen de organisatie en het ontbreken van een archiefinspecteur geen verslag uitgebracht. In 2025 is een externe audit op het archief- en informatiebeheer uitgevoerd en een verslag Informatiehuishouding Westland 2025 (KPI-verslag) opgesteld. De aanbevelingen uit de audit en het verslag moeten leiden tot een actueel verbeterplan. Het verslag en het verbeterplan worden in 2026 in het college vastgesteld en vervolgens aan de raad en de provincie gestuurd.

3. Monumenten en archeologie

Vanaf 2024 toetsen wij de uitvoering van deze taak aan de hand van vier indicatoren, te weten:

1. Beleid, onderzoek en uitvoering;

2. Implementatie Omgevingswet;
3. Toezicht en handhaving;
4. Capaciteit bij de gemeente als bevoegd gezag.

Met deze indicatoren toetsen wij de door uw gemeente gegeven antwoorden op de Monitor Gemeenten – Monumenten en Archeologie van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (IOE) van het ministerie van OCW en krijgen wij een beeld van de mate waarin uw gemeente is toegerust voor de uitvoering van deze taken. Tweejaarlijks bevraagt IOE alle gemeenten in Nederland over hun beleid, uitvoering, toezicht en handhaving op het gebied van monumenten en archeologie. In 2024 hebben gemeenten de laatste monitor over de jaren 2023-2024 ingevuld. In 2026 volgt de nieuwe monitor over de jaren 2025-2026. Erfgoed- en kerkenbeleid zijn aanwezig en actueel. Actualisatie van de beleidskaart archeologie is nodig. Handhaving blijft aandachtspunt. Gemeente Westland heeft de basis van het erfgoedbeleid grotendeels op orde, met een actuele erfgoedverordening, vastgesteld archeologiebeleid en adequate vergunningverlening met deskundige betrokkenheid. De komende periode ligt de nadruk op verdere verankering van erfgoed in het omgevingsplan, actualisatie van de monumentenlijst en opname van erfgoed in de P&C-cyclus (voorzien vanaf 2027). In 2026 wordt de regionale samenwerking gecontinueerd waardoor kennis en kunde is geborgd. De uitvoering op vlak van toezicht is verder in ontwikkeling. Dit blijven wel aandachtspunten.

4. Omgevingsrecht

Vanuit IBT omgevingsrecht beoordelen wij of uw gemeente de minimale procescriteria uit het Omgevingsbesluit voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) tijdig heeft vastgesteld en met de raad heeft gedeeld. De minimale procescriteria zijn de uitvoerings- en handavingsstrategie, het uitvoeringsprogramma en de evaluatierapportage. Wanneer deze criteria tijdig zijn vastgesteld en met de raad gedeeld, vormen ze de basis voor een sluitende VTH-beleidscyclus en ondersteunen ze een effectieve, doelmatige uitvoering met tijdige bijsturing. Daarnaast beoordelen wij of uw gemeente beschikt over een actuele 'Verordening Uitvoering en Handhaving (Omgevingsrecht)', waarmee de kwaliteitsborging van de VTH-taken is gewaarborgd.

Voor 2025 staat Westland op trede 2a van de interventieladder (geel: informatie opvragen en beoordelen). Dit signaleert aandachtspunten in proces en planning, omdat een vereist document herhaaldelijk niet binnen de gehanteerde termijn is vastgesteld. Voor 2025 geldt specifiek:

- De minimale procescriteria voor zowel de thuishaken (die de gemeente zelf uitvoert) als de basistaken (belegd bij Omgevingsdienst Haaglanden, ODH) zijn aanwezig.
- Het uitvoeringsprogramma 2025 voor de thuishaken is op 10 juni 2025 vastgesteld, terwijl de gehanteerde termijn 1 april was. In 2024 is het programma ook niet tijdig vastgesteld.
- De 'Verordening Uitvoering en Handhaving (Omgevingsrecht)' ontbreekt nog.

Voor 2026 geldt:

- Met Deel I van de uitvoerings- en handavingsstrategie 2026–2029 is een integrale en ambitieuze koers ingezet. Het 'Jaarverslag 2025 en Uitvoeringsprogramma 2026' voor de thuishaken zijn eind maart 2026 vastgesteld. Hoewel deze nog niet alle domeinen volledig omvatten zoals Deel I, vormen ze een belangrijke stap richting een samenhangende uitvoering. Het borgen van deze integrale en strategische aanpak vergt tijd en capaciteit, en wij vertrouwen erop dat dit proces wordt voortgezet.

- Wij vragen u ervoor te zorgen dat de 'Verordening Uitvoering en Handhaving (Omgevingsrecht)' wordt vastgesteld.
- Voor 2026 kan nog geen definitieve beoordeling worden gegeven, omdat niet alle vereiste documenten beschikbaar zijn. Op basis van de ontvangen strategieën en programma's hebben wij echter vertrouwen dat uw gemeente aan de criteria zal voldoen, waarbij wij ervan uitgaan dat de evaluatierapportage over 2025 voor de taken bij de Omgevingsdienst tijdig beschikbaar zal zijn.

5. Ruimtelijke ordening

De toetsing voor deze taak vindt plaats op basis van de volgende indicatoren:

1. De gemeente beschikt over een grondgebied dekkend (tijdelijk) omgevingsplan.
2. Het (tijdelijk deel van het) omgevingsplan voldoet binnen de gestelde implementatietermijn aan de instructieregels van het ruimtelijk deel van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening (Afdeling 7.3). Het tijdelijk deel van het omgevingsplan van uw gemeente voldoet aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening. U hoeft niets te doen.

Ontwikkelingen IBT

In de komende jaren zullen er ontwikkelingen plaatsvinden in het IBT. Door een wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) krijgen gemeenten een nieuwe medebewindstaak, waarop provincies generiek toezicht zullen houden. Het ministerie van OCW verwacht dat deze wetswijziging in 2027 in werking treedt. Vanaf dat moment hebben gemeenten en provincies drie jaar de tijd om te voldoen aan de wettelijke zorgplicht en om het interbestuurlijk toezicht vorm te geven. Zodra hierover meer duidelijkheid bestaat, zullen wij u informeren.

Tot slot

Een belangrijk uitgangspunt van het IBT is de verantwoording door uw college aan de gemeenteraad en daarom vragen wij u deze brief door te sturen naar uw gemeenteraad. In het tweede kwartaal van 2026 informeren wij Provinciale Staten over het totaalbeeld van alle Zuid-Hollandse gemeenten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

drs. R. Baatenburg de Jong
Manager bestuur en omgeving

Deze brief is digitaal vastgesteld, hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.

Wij verzoeken u in uw correspondentie altijd het DOS-nummer (DOS-2026-0000382) te vermelden.
Meer informatie www.zuid-holland.nl/contact

provincie
Zuid-Holland

Port Betaald
Port Payé
Pays-Bas

R0200 - #X890X0X#00#0000#

Postbus 90602, 2509 LP Den Haag

C5MV